

VOIESCE ŞI VEI PUTĒ.

	Capit	Distr.
Pe anul	128	152.
Pe şase luni	64	76.
Pe trei luni	32	38.
Pe ună lună	16	19.

Unu esemplar 24 par:
Pentru Paris pe trimestru fr. 20 —
Pentru Austria " flor. 10 v. n.

ROMANULU.

RedacȚiunea, Strada Fortunei (Cainata) No. 15. — Articolele trimise și nepublicate se vor îarce. — Gerante răspunzătorii ANGHIELU IONESCU.

LUMINEZĂ-TE ŞI VEI FI.

Abonamentul în București, Pasagi-Român No. 48. — În districte la CorespondenȚii Țiarului și prin Postă. — La Paris, la D. Hailegrain, rue de l'ancien Comédie, Nr. 6. — Administra-torele Țiarului D. Gr. Șerariu, ANUNȚURILE, linia de 30 litere — 1 leu. InserȚiuni și reclame, linia 3 —

REVISTA POLITICĂ.

BUCUREȘTI 24 Priaru.

Făcărămă cunoscutu erî că mai-oritatea Adunării a voită a ține ședinȚă astăzi, că d. prim-ministru s'a opusă, suptu cuvântu că este ostenit și că Adunarea s'a supusă.

Ca devotați regimului parlemen-tariu avem datoriă a protesta contra acestei supunerî a Adunării. Prin ce ne'nfelișă distracȚiunea a putut mai-oritatea Adunării se comită erî uă asemene mare greșială? Dacă ea a cerut se ție ședinȚă astăzi, cauza a fost că numai are de cătu 3, 4 zile lucrătorie, că interesele cele mai vitale ale țerei o obligă imperiosu a nu serba înviuarea fără da soluȚiune cestiunii clăcașilor; și că, totu acele interese ceru se nu se resolve fără uă desbaterie serioasă care se serve de lumina-re pentru toți cei interesați și cari nu sunt în Adunare și n'au luat parte la desbaterile particulare ale domnilor deputați. Cumu dar, încă uă dată, mai-oritatea Adunării a putut comite greșiala politică d'a se supune comitei d-lui prim-ministru s'a lovi astu-fel și regimul parlamentar, și in-teresele cele mai mari ale naȚiunii?

Ministeriul are dreptu a cere de la Adunare amânarea desbaterii unei cestiuni, suptu cuvântu că n'a studia-tu-o încă. Aci însă n'a fostu așia; aci ministru n'a diu, și nu putea dice, că n'a studiat cestiunea clăcașilor; n'a pusă înainte nici chiaru celu-laltu argumentu ce l'a pusă adesea, adică că Camera se-i lase uă și pe septemână spre a se ocupa de administraȚiune, de interesele generale. Ministru erî a refusat ședinȚă suptu cuvântu că este ostenit; și Adunarea s'a inclinat naintea lenii d-lui ministru. Protestăm dar, în favorea principiu celu pușin, protestăm pentru lumina-re viitorilor ministrii și viitorilor Adunări, — dacă poporul român va voi și va sci se voiescă a mai avea Adunări, — protestăm pentru a consista că uă Adunare trebuie se lovască lenea erî nu se se'ncline naintea iei, și că ea avea erî și dreptul și datoria se ție ședinȚă și se lase pe d. ministru se se resfețe în lenea sea cătu va voi.

Acastă datorie implinită, se facemă cunoscutu mai-orității Adunării că mâne este 13 Apriliu. Acastă țifră trece c'er fi avendū pieze rele. Ei bine, în mâna mai-orității stă a lovi această superstiȚiune, a o spuibera s'a face încă ca 13 se fiă punctulu de plecarea alu celor mai mari și mai temeinice fericire a României. Se dea adevărata și drēpta soluȚiune cestiunii clăcașilor și prin această se voru sdrobi armele tuturor inimicilor, se va face și întemeia înfrățirea tuturor claselor societății, și ea va întemeia libertatea în intru și va silii pe străinū se respecte uă naȚiune de 3 milioane sciindū că ea conține 3 milioane de frați, gata a peri toți pentru aperiarea pământului lor, a drepturilor și libertăților lor.

Se trecemă acum la scirile din afară și se dăm sēma despre cele ce ne spunū foile străine, cu atât mai multu cu câtu scirile din afară despre cari avem se dăm sēma sunt în cea mai strēnsă legătură cu cestiunea clăcașilor ce va începe mâne Adunarea s'o desbată și care pe Mercuri

va fi chiamată a o resolve ș'a otări astu-fel fericirea seū nenorocirea a întregii, și repețimă acestu cuvântu, a întregii naȚiunii române.

Puterile semnătorie tratatului de la London de la 1852, în privinȚa Danemarcei, s'au intrunit erî la London în conferinȚe spre a resolve din nou această cestiune.

D'astă dată a fostu chiamată a lua parte și celu laltu împriinatū mare, confederaȚiunea germană, și ea nu s'a alesu dreptu reprezentante pe una din cele douē mari puteri germane, cari au pretinsu și pretindū a exercita ighemonia asupra Germaniei. FranȚia a priimitu nrgesitū a lua parte la aceste conferinȚe; inse nu trebuie se uităm că Napoleone III, prin epistola sea către Duca d'Augustenbourg, a dechiaratū că respectă și va respecta voiaȚa poporului german; și mai în urmă ministru lucrărilor din afară alu FranȚiei a datu se se înțelegă, destul de limpede, că cestiunea această ar trebui se se olărască prin votare de către înșii locuitorii, proprietarii cei adevărați ai Ducatelor.

Se nu uităm încă că sângale a cursu și curge, și că represintanții Prusiei, ai Austriei, ai confederaȚiunii germane sunt despărȚiți de represintanții Danemarcei prin sânge omenesc.

Se nu uităm încă că Danemarca a refusat d'a face concesioni peste otarele stipulărilor de la 1852, și că este silită a refusa, căci, perdendū Ducatele amēndoue, ea rămâne atāt de strāmptorată în cătu nu va mai putē trăi; ea va deveni atunci cea-a ce este eroica Greciă, cari a fostu constituită de către inimicii popōrelor, astu-fel în cătu se-i fiă peste puținȚă a trăi; și vedem în adevēru că nu trăiesce, și că chiaru acum se svirolesce în corupere și an-archiă ce sunt fatalele bōle ce trebuie se bēntue uă naȚiune cărea-a nu i s'a datu puținȚă d'a se desvolta.

Aceste aduse aminte, rugăm pe cititori a nu uita feluritele interese cari unele osebescū ș'alte întrunescū între ele pe Austria, pe Prusia, pe Rusia, — căci ei ea are drepturi de mocenire asupra Ducatelor, — și pe poporul german, și trecem la scirile ce ne dau foile străine.

Eacă ce dice IndependinȚa Belgică, (17 Aprilie) fōiă care trebuie ascultată, căci este unū organū amicū alu Rusiei și este adesea și destul de bine informat:

„Danemarca va refusa de a merge māt d'parte de marginile înviorilor de la 1852; Prusia va reclama despăgubiri; atitudinea Austriei va fi încurcătă și încurcătōriă; Dieta germanică, în fine, va veni s'adauge confusiunea. Misiunea lordului Clarendon arū avē de scopu se găsescă unū remediu finale l'acastă confusiune. Ea arū avē mai sēma de scopu speciale și māriginitū de a pregăti unū acordū între cele douē puteri occidentale pentru a împedica prin acȚiunea lor comună încurcătorele pe cari ne isbēnda conferinȚei n'arū putea de cătu a le îmulți.“

De la IndependinȚa se trecemă la Țiarul *La France* a le căru-a cuvinte, adesea înginate numai, au mare valōre, căci are urechia în ministeriul din afară și chiaru în palatul Imperiale.

„Cabinetul englese, dupe uă cercetare serioasă a situaȚiunii ș'a mișulocelor practice de împăciuire, a tre-

buitū se șe convingă că va trebui nrgesitū se caute soluȚiunea afară din stipulările diplomatice în fiinȚă. I-a fostu lesne se recunoscă că FranȚia cându a propusă a se consulta voiaȚa populaȚiunilor în casul cându înviorile de la 1851-52, atāt de tare compromise de evenimente, n'arū mai fi prin puținȚă a se mântine, n'a avut altă dorinȚă, altă ambiȚiune, de cătu a restabilii pacea pe uă temelii tare și trainică.“

Deci, care este acaea temelii? A spusu-o Napoleone III prin epistola sea către toți Domnitorii: „Totu edificiu este săpatū de ideiele cele nouē și de revoluȚiuni, și prin urmare, de voimū pacea, trebuie se reformăm totu cu bine, de au, va fi constatū că FranȚia a voitū pacea și cele-lalte puteri resbelul, și resbelul celu mare, celu uriașū alu naȚionalităților.“ Aceste au fostu cuvintele rostite, scrise în luna lui Noembre de Napoleone III, și se scie că dacă congresul propus de elu a căduțu cauza cea de căpetenie a fostu Englitera: Se scie că d'atunci a domnitū cea mai mare rācielă între cabinetele din London și Paris, și încă c'aceea rācielă creșcuse aprōpe de gerū.

Aceste aduse aminte, se ne mai aruncăm ochii pe Țiarul *La France* de la 17 Aprilie.

„FranȚia priimesce a lua dreptū punctu de plecare convenȚiunile de la 1852, daru n'arū face nistunū an-pă piediciloru ce mântinerea lorū trebuie se întimpline, și dacă vorū cădē. (stipulările) FranȚia doresce se nu se mai re'ncōpă funesta sperinȚă ce s'a făcutu de la acaea epocă, între aspira-rile contrarie ale Germaniei și Danemarcei.“

Si dup'acastă *La France* adaogă că dupe înțelegerea lordului Clarendon cu Imperatulū, totu face a crede că englitera va fi dispusă a susține soluȚiunea presintată de către FranȚia.

Eacă daru că d'acum, luândū ad-literam cele dise de foile publice, n'ajunserăm la prefacerea conferinȚelor pentru Danemarca în congresu compus de toți domnitorii, pentru a liberă a pace naȚionalităȚile ș'a prefaca carta Europei, congresu care dupe noi este peste puținȚă a ajunge la capetu fără a da nascere celu mai mare resbelu, suntem înse fōrte în călea lui. Si cumu se făcu această mare schimbare în cabinetu lordului Palmerston, schimbare care s'anunȚă d'astădată prin eșirea din ministerii a d-lui Stansfeld, amiculu lui Mazzini și înlocuirea lui cu lordul Clarendon, amiculu lui Napoleone, și prin grab-nica plecare a lui Garibaldi, tratatū de englesi, de aristocraȚi de burgesi, și poporū, ca unū rege, mai multu de cătu ca unū rege, și încă prin plecare a lui d'a dreptulu la Caprera, în locu d'a merge în orșiele engliterii, unde era invitatū, la Gueraesy, unde ilu accepta Victorū Hugo, și n Belgia unde era mai oficial anunȚatū că va merge? Cātu despre noi nu înțelegemă această mare schimbare de cătu prin doveșile ce va fi dobânditū Englitera că s'au făcutu în adevēru alianȚă între Rusia, Prusia și Austria, spre a sugruma popōrele ș'a împărȚi imperiul otomanū între dinsele precumū au fostu împărȚitū altă dată regatulū polonū. Acastă înțelegere nrgesitū va aduce acumū alte împăr-

Țiri, căci englesulū nu se bate pentru glorie și ēnsu-și Napoleone III nu pōte, chiaru dacă ar voi, se verse sângale și comorile naȚiunii sale fără sătura, a îmibuia FranȚia de gloriă și nrgesitū a-i reda otarele republicei ce le au perdutū FranȚia prin învasiunea și prin tratatele de la 1815, tratate ce Napoleone III le a proclamatū oficiale către totă Europa, ca deshinȚate. Ca preldare pentru calca această ecă ce sponē în limbajulu seū celu înghinatū, Țiarulū oficiosū *La France*.

„De și nrgesitū cestiunea dane-să a trebuit se facă parte din misiunea Lordului Clarendon, este inse peste puținȚă a nu vedea în ea uă apropiere între FranȚia și Marea-Britanie asupra marilor interese a politicei generale a Europei.“

„Cându douē guvernemēte, atāt de considerabile, se punū în raportū dreptu, prin mișlocirea celor de căpetenie omeni de Statū, este învederatū c'acastă nu este unū faptū isolatū, nici că se rapōrtă numai la unū interesu specialu.“

Aceste credemū că suntū d'ajunsu spre a areta, celor mai încăpăȚinați că se pregătescū evenemintele cele mai uriașe. Și cu cătu aceste eveneminte suntū mai mari, cu cătu ori cine vede, că tōte aceste eveneminte au se se petrecă în mare parte în juru-ne, și la noi, căci aci este Orientele, aci este Russia, și Austria, aci este Ungaria și Polonia, aci în sfirșitū este Dunărea și cu gurile iei în marea Nēgră, cu atāt devine învederatū că s'apropiă acelu momentū, ce-lu anunȚăm de șapte ani, dicendū Romānilorū că „posiȚiunea noastră geograficā și ginta noastră, ne ordină, „se fimū seū se nu mai fimū!“

Și ce vedemū acumū? Opiniunea publicā în Europa ne este contrariă, ba încă ne desprețuesce, căci de la intrarea în țēră a esilaȚilorū nici guvernele, nici naȚiunea n'au făcutu nimicū spre a o mântine în favorea noastră. Opiniunea publicē în țēră necontenitū sugrumatū; tōte cetățile nostre naturali ne căutate, și organiza-rea armatei nu numai ne făcutū daru chiaru legea ne sancȚionată. Deci, dacă Danemarca a căduțu fiindū că s'a rădimitū numai pe armata regulată, ce va fi de noi pe câmpii luciă? Tōte puterile țerei stōrse prin uă luptă necontenitū între libertate și absolutismū, și astă-ți, cându cei mai luminați ar fi fostu în ajunū d'a sdrobi absolutismulū prin cestiunea clăcașilor, fi vedemū amēndu se de șiopte și făgădueli perfide și stupide, lāsându se se li se lege ochi de către mânele cele mai nedibace și necurate, și mergendū dreptu în prăpastiă, fără vedē, nenorocitū, că se perdū nu numai ei, ci ea perdu pe copii lorū, și pe lângă moșia lorū cea mică — da; moșia lorū cea mare, — vorū perde și moșia cea mare. Ș'a-cestea le dicemū și pentra deputați și pentru guvernū. Cei d'antēi se dice c'arū ave copilăria a crede că de nu vorū vota dupe cumū cere și legea și situaȚiunea, votulū ce vorū da va fi respectatū; și celu laltu se dice c'arū fi credendū că Luni, seū MarȚ, seū Mercuri, calcândū tōte legile și politice și economice, va putea se se urce pe ele și se iēsă la limanū. Și noi dicemū tuturorū că cine se urcă pe asemene derimături s'afundă și mōre

asficiațū; și mai dicemū tuturorū că de nu vomū merge cu toȚi, cu toȚi în unire, în cea mai mare unire și pe calea cea mare și dreptă, peira va fi sigură și generală.

C. A. R.

Publicămū următorie scire telegraficā a fi Țiarulū *Wanderer*. Ea este neadeverată, o scimū celū pușin, căci amū fi avutū și noi asemene depeșic; o scimū căci guvernulū ar fi avutū asemene scire și ar fi comunicatū-o naȚiunii. O publicămū inse, fiindū că se scie că scirile cele ne adeverate suntū totū deuna semnulū unei situaȚiuni anormale, complicate; suntū prevestiri fosotitōre pentru cei cari nu suntū morȚi și potū prin urmare a auȚi și mai cu sēmă a înțelegere. Aceste dișo, ecă depeșia cea ne adeveratā.

„Comandantele trupelorū ruse din Basarabia a priimitū ordinea pozitivā a intra în Moldavia. Acastă s'a și comunicatū comandantului de orașū alu Iașului. Agitarea este nemārginitā.“

— Paris, 17 Apriliu. Monitorulū publicū ConvenȚiunea închiată între FranȚia și Mecsicū, prin care se regulēze condiȚiunile ocupaȚiunii. Francesii vorū evaccua, cătu de curindū va fi cu puținȚă, Mecsiculū. Uă legi-une de străinū, în numerū de 8000 omeni, va rămâne în timpū de 6 ani în țēră. Ori unde garnisona nu este esclusivū mecsicană, comanda va fi a francesilorū. Începēdu din luna lui Iuliū, Mecsiculū va avea a purta chelti-eliile pentru trupele ce s'afli în țēră. — Suma despăgubilorū ficatā până acumū este de 270 milioane franci. Mecsiculū va plăti anuale uă sumă de 25 milioane. — Uă comisiōne va regula despăgubirile ce se cuvînū supușilorū francesi.

— Paris, 18 Apriliu. Monitorulū publicū uă epistolā a Împăratului către Ministru c'ē finance, d. Fould, cu dată de 15 Apriliu. Fericita deslegare a cestiunii Mecsihane face pe Împăratū a dori ca țēră se profite d'acastă d'antēia restituire a cheltielilorū de resbelū printr'ua reduȚiune a impozitelorū. Împăratulū invită daru pe domnū Fould a deshinȚa a douē țecime de înregistrare. Acastă mesurā, adăogă Împăratulū, în unire cu sperancele de pace, cari ajungū din și în și mai sicure, vorū contribui, o sperū, la desvoltarea prosperității publice.

— Warszawa, 17 Apriliu. Unū akasū imperialū ordină emisiunea de duplicate a bonurilorū ipotecare furatē din Camera tesaurului; emiterea se va face de către asociaȚiunea creditului fonciarū alu țerei.

— Newyork, 6 Apriliu. Congresulū a declaratū în unanimitate, că nu pōte recunosce a se întemeia uă monarchiă pe ruinele unei republice americane suptu cooperaȚiunea unei puteri europiane.

— Alessandria, 10 Apriliu. Ambasada iapanesă s'a îmbărcatū astă-ți aci pentru FranȚia.

CEȘTIUNEA CLACAȘILORU.

III.

(A vedē No. de la 11 și 12 Aprilie.)

Orū ce dreptū trage dupe dēnsulū uă datorie, uă obligaȚiune ș'aceea obligaȚiune implică unū dreptū.

Caute mir dice:

„Cumū că Moldova, dupe deschicarea lui Dragoș, au fostu moșio mostenitōrie, numai câte la unū Domnū singurū, aratā destul de luminatū atētū hronograficele nostre, cătu și hrisōvele Domnilorū celorū vechi: căci locuitorii cei noui ai Moldaviei nu au

putut se-și alegă moșiele a nume și se le ia în stăpânire, ci dupe vitejia fieste căruia le-au dat domnia boerilor, dăruindu-le și sate și moșii. Și adevărul pricinii acestia îl întăresc toate hrisoavele nămurilor celor vechi din Moldova, care le au pentru stăpânirea satelor și ale moșielor lor, dintre care se vede că sunt numai danii, pentru care au se mulțumescă dărnicii Domnilor.

„Și pentru ca se se vață mailuminată, etă că amă adăgită a puncta cea și acestu hrisov, pe care l-au dat Stefan Voievod cel mare lui Teodor Cantemir, strămoșul nostru, care se cuprinde în acestu chip:

„Fiind că Teodor Cantemir, păcălăbul de la Chilia și de la Smil s'au arătat întru apărarea acestor cetăți, ca uă slugă credincioasă și ca un ostaș vitez al Crucii lui Christos, împotriva năvălirilor turcesci și tălăresci; înse pe urmă cu voia lui Dumneșeu pustiind și luând turcii toate locurile acestea, și el prin puterea lor fiind silitu ca se-și părăsescă moșiele părintesci, care au fost dăruite moșii și strămoșului său de Domni cari au fost mai înainte la noi pentru slujbele lor, cele credincioase. Pentru aceia din mila și din dragoste hristianescă dăruim mai sus numitul Teodor Cantemir trei sate, în ținutul Fălcilor, cu toate a le lor, pădure, câmp, ape și pescării, și îl facem mai mare peste totu codrul Tigheciului și căpitan mare peste călărima de Tigheci. (Care ora pe atunci la optu mil de omeni, precum arată istorici).

„Totu asemenea dăru și hrisoavele care sunt date pe la alte familii.

„Și pentru această nici un năm boeresc nu este în Moldova care se nu-și aibă numele sau imprumutatu de pe numele satului, pe care l-au făcut elu înteu, fiind dăruit de Domnie: precum s'au numit și Cantemir dupe aceia Silisteni depe satul lui cel cu asemenea nume, Racovița depe Racova și Ureche depe Urechesci.

(Scrisoarea Moldaviei de D. Cantemir despre pravilele țerei.)

Mai la vale, vorbindu de veniturile vistieriei adaogă: „pentru că boierii totu au remas slobodi până acum de dările acestea.”

Cantemir, care era omul cel mai învețat al secolului în care trăia și pe care până astăzi nici un Român nu l'a întrecut în iscusința lui ca istoric, nu putea se nu scie că era în Moldova proprietăți cari n'aveu sorghinea în danii Domnesci, adică cele moștenite sau răzășesci. Cantemir daru nu vorbesce aci de cătu de proprietatea nobile, senioriale, domnescă sau boierescă; proprietatea moșicescă care n'avea privilegiu și scutiri, care nu da dreptu d'a face satu și a avé vecini, așa cum dăce d. Arsaki că erau toate proprietățile în România, avea atăta pucină însemnată în acea lume feudale în cătu Cantemir nici nu-i face onorea d'a o menționa. Daru nu numai atătu; Cantemir care cunoscea țera și istoria țerei lui mai bine de cătu le cunosc astăzi omenii noștri de Statu cei mai eminienți, nu putea se nu scie că multe moșii și sate boieresci au fost camperate de la moșteni, de la răzași; dacă daru Cantemir nu face mențione d'acestu din urmă modu prin care boierii s'au făcutu birători de moșie, cauza este că proprietatea camperată, proprietatea moșicescă nu-și lua caracterul său cel naltu, celu perfectu, (după ideile d'atunci), de cătu în puterea dreptului de birătoru, dreptul senioriale, ce boierul îl ținea și elu ca sluga birătorului supremu, a Domnului.

Aceste drepturi impuneau și ele nise îndatoriri cari, în privința Domnului, a Statului, sunt coprinse toate într'unu singuru cuvântu, sluga domniei mele! Această idee este ore numai o presupunere a mea ce o trag prin inducțiune storfând istoria României? Nu, domnule Arsaki; amu citit forte pucine romane în viața mea și fantasia său imaginațiunea joca unu

forte micu rolu în cugetările și lucrările mele; studiul matematicelor m'a învețat că, pentru ca se găsesc unu necuscutu trebuie să trei cunoscuturi, se, cum se dice în partea judecătorească, trei marturi; ei bine, d-le Arsaki, amu la spatele meu, nu trei martori, ci boierimea întregă a țerei, pe care ai dumnețea pretențiunea a o represinta astăzi. Ei toți rădică capetele din mormintele lor, și, în frica lui Dumneșeu, căci ei credeau în Dumneșeu, mărturesc că adevărul amu dișu eu. Și, ca se poți înțeleg mai bine limba românească, voi face se vorbescă pe boierii de suptu domni din Fanaru. Eacă daru ce dăce și:

Hrisovul lui Alesandru Moruz VV. și Magzarul boierilor.

Pentru sporirea boierescului.

„Dreptu aceea, și cu totu dreptatea nămulu boeresc, care se jartefeste în slujbele țerei se cuvine a avé dreptățile slujbi de la săteni, ca se nu vie spre cadere, ne avându și ajutoriulu acesta; otărimu daru, ca se se facă și hrisovulu domniei mele întocma după ponturile arătate, ca în vremea viitoare se se urmeze nestrămutatu slujba aceasta ca o lege și pravilă, dar încă și pronomiile câte are cinulu boeresc, prin puncturi și obiceiuri se se păzescă.”

1805, Ianuarie 3.

(Etă Anstoraș Divanulu țerei.)

„Pré Înălțate Dômne!

„Cunoscute sunt Înălțimei tale jerturile celor pururea credincioase ale noastre slujbe, în tota vremea, atătu către sevrșirile prea înaltelor împărătești porunci, cătu și către ale pământului, și a lacuitorilor țerei trebuință. Natăgădăit este de toți că acestu cinu a boierilor rădică sarcina pământului întru toate întâmplările, stăndu față și înainte la împlinirea împărăteștilor și domneștilor porunci până cea mai de pe urmă și la împlințore jertire a vitejii. Vețute sunt de către toți măritele de astă-ți a cheltuelilor dupe următoria din tota lumea întru toate scumpe. Locuitorii Moldovei, în luminate țilele înălțimii tale petrecu într'u mulțămitoare stare, și într'unu vécu a fericitii lor, căci au dobândit și a dărilor ușurare, și a havelilor împărătești osebita bună îndreptare cu a prea înaltulu Devlet îndurare, și a înălțimii tale răvnitore nepregetare, toate cu înțeleptă chipsuire s'au pus la cale pentru danșii.

„Ai Înălțimei tale, smeriți, către Dumneșeu rugători,

„Veniâmiu Mitropolitu Moldaviei, Gerasinu Episcopu Românulu, Meletie Episcopu Hugiului. Și plecate slugi: Stefan Sturza Logof, N. Roset Logof, Costachi Ghica Log., Costantin Bal Log., Costantin Greceanu velu Logof., Teodor Balu Vornicu, Const. Paladi Vornicu, Iordachi Rosset Vist., Vasili Roset Vornicu, Grigorasu Sturza vel Vist., Alesandru Iancu-Leu Vist., Dumitrachi Ghica vel Vorn., Dumitrachi Sturza vel Vorn., Manolachi Dimachi Vorn., Răducanu Roset Hatmanu, Alecu Balu Agă, Iordachi Catargiu vel Spat., Iordachi Balu vel Vornicu, N. Balu Vornicu.”

Acumu că amu constatatu datoriile birătorilor de moșie către Statu, se vedem că erau și datoriile acestor birători către cei biruiți, către cel robii pământului boieresc; se, într'alte cuvinte, care erau drepturile lor.

„Unu omu ore cine dacă va săraci și va slabi de nu va mai putea se-și lucreze via, se curătura, se altă ocină ce va avea, se când va fugi de se va instraina, atunci acea ocină se fie pe seina Domniei, se a stăpănu alu cui va fi loculu aceia se o ție și se în ronda ce fi. Earu de se va întorce acelu omu și va veni la locuși, atunci se nu aibă niminilea trebă cu ocinele lui, ni se se ia ce altu nimicu, ci se fie în pace.”

(Îndreptarea pravilei lui Matei Basaraba).

Și cine ne-o spune această pravila cea mare ce s'a făcut în timpul lui Matei Basarab. Și ce este această pravila? Lasu s'o spu Cantemir căci și în Moldova totu acea-și pravila s'a făcut de emululu lui Basaraba, Vasile Lupu.

„Pentru aceia și la Moldoveni s'au făcutu doue pravile, una scrisă, care este întemeiată pe canonele împărătilor Românesci și Tarigradesci, și pe canonele soborelor bisericesci. Etă alta ne scrisă, care se poțe dice ivire s'au apucare a nămulu: căci se și dice în limba noastră, obicei, cu cuvântu slovenesc.

„Inse, pentru că aceste obiceiuri ne fiind scrise, de multe ori le călca și le schimosea judecătorei cei strămbi: pentru aceia Vasile albanitul (Lupu) carele au fostu Domn în Moldova în véculu trecut, au pus omeni bine încuvințati și pricepuți la pravilele țerei de au adunatu la unu locu toate pravilele țerei, cele scrise și cele ne scrise, făcendu dintru dănele uă carte osebita pentru pravile, care și până în ziua de astă-ți este pentru judecătorei Moldovei așa dreptătu dupe care judecă dreptu.”

(Scrisoarea Moldovei de D. Cantemir pentru pravilele țerei.)

În facia mărturiilor tagmei întregi a nămulu boieresc, în facia declarării, și potu dice a sentinței pravilei pământului, ce devin afirmările ce le-ai făcutu dumnețea, d-le Arsaki, în facia nu numai a țerei ci a Europei întregi, că proprietatea la noi, fără excepțiune, a fost și este alodială? A! d-le Arsaki, crede că amu fostu nevoit, și amar nevoit, potu dice, ca se deschidă gura, ce amu înutu-o încetată șapte ani întregi; crede că numai cându v'amu vedutu în marginea prăpastiei, cu ochii legați, gata d'a trage dupe d-văstră națiunea întrăgă, datorica către Patria mea m'a silitu se nu me mai îngrijescă dacă cuvintele mele ori se înversunese pe unu, se ori se facă se roșescă pe alții, precum pe dumnețea, d-le Arsaki, pe care amu fostu obicinuit se te respectu ca individ, și se te respectu cu atătu mai multu că ai părul albu, cumu ar avé părintele meu dacă ar trăi.

Epoca Fanarioti.

În Europa Occidentale feudalitatea fu slăbită în parte de monarcia teocratică. În urmă ea fu supusă de teoriile ereditare, și, în fine, sfărâmată de totu de democrația. La noi, unde monarcia ereditară nu putu se devie uă credință națională, seniorii feudali, boierii se stabiliră prin neoantentele lor iupte d'a pune piciorul, măcaru uă și, pe tronulu Domnescu. Se ruinară pe dănsii și țera, se sterminară între dănsii, și se făcură ei dănsii călăduș năvălirilor străine în țera.

Cantemir și C. Brâncovenu făcură cele dupe urmă încercări ca se întemeieze ereditatea și independența națională, daru boierii îi prășiră, dacă nu-i trădară, ce se le potă lua loculu. Țera era mai totă robita de boieri. Strălucite biruiți a Turcilor pe Prutu făcu pe Sultanu se credă că semi luna éru s'a înălțat, și elu se puse pe lucru d'a reduce Principatele în provincie turcesci. Mavrocordății, fanarioți îndrăznești și dibaci, se însărcinară cu acea misiune. Ca principi, cându în Muntenia, cându în Moldova, stricără mai înteu oscinele țerei, dându-i gârbace în locu de arme. Remăsese înse uă putere care la uă ocaziune ar fi putut se strice totă opera începută de Fanarioți; acea putere era boierii cari, întăriți în culele lor, și cu mii de robi, cu logași încă forte însemnate și cu mulțimea de clienți, puteau într'uă di, cându țera s'ar fi desțepțat și desgustat de guvernemêntulu fanarioti, se se scole și s'arunce pe Greci în Dunăre, cumu se întâmplase în mai multe rânduri. Greculu, cu iscusința lui bizantină, vedu îndată unde era buba boierului și suptu masea umanității decretă emanciparea vecinilor și a Românilor, adică a selavilor.

O, Bizanția nemuritoră! ai fostu și vei fi modelulu incomparabilu al tuturor perfidilor, al tuturor nelegiurilor, al tuturor mișelilor! căci pe cine altu de cătu pe tine te imităză astă di acei ce suptu masea patriotismului, al liberalismului și al umanității, injugă poporele și le atrage la mormentu lășându se credă pe cei tîmpii că-i duce la mintuire!

Nu sciu dacă abuzulu d'a vinde pe țerani deslipiti de moșia încetase înaintea Fanarioților, se fu într'ade-

veru efectulu decretului lui Mavrocordatu; cea-a ce putem înse afirma este că această reformă nu deslegă cestiunea emancipării țeranilor, și că efectulu celu mai simțitu fu că țeranulu remase la discrețiunea nu numai a boierului, daru și a administrațiunii grecesci, și că astufeli se luă doue pei dupe uă oia. Boierii cei vechi cădură suptu persecuțiunea grecescă și fură înlocuți de alții noi cari, uniți cu guveșnulu, sploatară béta țera suptu toate modurile. În totu timpul fanarioților ce se simte mai multu este că feudalismulu occidental dă locu feudalismulu turcescu.

În timpul Domnilor naționali Domnulu este birătorulu, seniorulu boierilor; înse dupe principiile occidentale nu se amestică cătu de pucinu în administrațiunea moșielor, nu vine nici uadată se infirme deplurle stăpânire moșiei. Domni cari veniau de la Stambul, născuți se educați numai acolo, erau îmbuibati d'alte principie; și în cea-a ce privește proprietatea se vede în toate decretule lor că o considera ca a Sultanulu, reprezentante pe acestu pământu alu lui Alah. Astufeli sunt decretule în care chiamă pe toți Românii din străinețate, ba chiaru pe străini dându-le voia se se așede pe ori ce moșia ar voi și cu condițiunile ce domni regulăză; astu-feliu decretule ca locuitorii dupe moșiele strimte au dreptu se are pe moșiele învecinate și se nu aibă a da stepnulu moșiei de cătu dijma, și dăca boierulu acelei moșii se va împotrivi ispravnicii sunt ordonați a i execută.

Se înțelege de sineși că unu guvernământu cu asemenea principie, și care a dăinuitu aprupe unu seculu, a trebuit se aducă uă mare confuziune în condițiunile proprietății și uă mare confuziune în ideile și în simțimintele de proprietate. Cu toate acestea, confuziunea n'a mersu pînă acolo ce se nege celu pucinu în faptu dreptulu țeranulu asupra ocinelor sale: întrebă pe toți omenii de țera, pe toți boierii ce și-au cătat moșiele lor înaintea regulamentulu, dacă a putut veni vre uă datu boierulu ideia ce se ié țerina, livedea se ori ce coprinșu, ori ce ocină a țeranulu? cei lacomi mergeau pînă a lua țeranulu munca împărită, încetăz de cătu acea-a ce îi acorda legea, daru nici uă datu nu l'a tratat ca pe unu paria, se ca simplu chiriașu, ci în totu deauna ca pe unu clăcașu ca pe unu enancier. Chiaru Ipsilantulu care tratăse pe țeranu de Rumunus, de paria, îi păstrăz dreptulu ce are asupra țerinelor și liveșilor curățite de dănsulu, îl privește ca imbecaru pe vie, îl considera ca enancier francu pe grădina lui nesupărindulu la mieu dijma din cea-a ce va face întrênsă, și numai cându țeranulu fugi se mure fără moștenitoru d'apropu stăpănu moșiei intră în posesiunea pometurilor și grădinilor clăcașilor.

În sfirșitu éca-ne pe pragulu marei epoșe de quasi independență, de civilizațiune, de stabilitate, de deschiderea comerțului, într'alte cuvinte alu reformei reglementare. Țera se găsese acum mai populată, și totulu făcea se creadă că nimine n'o se mai oprăscă repede creșcere a populațiunii. Într'adeveru Principatele erau puse la adăpostu de ciume și de prădări, libertatea Dunării deschidea scursore productelor noastre, stabilitatea și buna administrațiune era s'atrăgă coloniile stăine; boieri călătoriseră în Occidente și încă unulu, care ținea péna în comisiunea redigiării Regulamentulu își făcuse studiile în facultățile Parisului. Ei înțelegeau acum că dăca fusese unu interesu capitale pentru boierii moșioru ca se fie în servitudine lipiți de pământu pe țerani cându pământulu n'avea nici unu preciu și munca braciilor, era forte scumpe se că nu

se găséu de locu, daru că în curéndu pământulu o se aibă unu preciu atătu de mare și munca atătu de micu încălu o se fia pagubă pentru acei ce voru avea parte din moșia robita muncitorulu. Această prevedere se constată în alineatul care dice „până se va putea face învoiel de lună voie.”

Daru de ce ore boierii, în foculu unu entusiasmu liberalu nu proclamă în regulamêntu liberă proprietatea, liberă munca? De ce detără cea mai mare desmișire principiulu ce pare ca pe furis ilu viziră în regulamêntu, reglementulu, legiuind u îndatorirea boierulu de moșia a da pământu clăcașilor până la doue treimi din moșia, și asigurind ocinele clăcașulu totu ca în vechime? Ei Pentru că nici chiaru mule de baionete muscălesci ce erau în țera nu asigura de succesu! Și de ce lipiră éru pe țeranu de pământu pind u atâtea pedici la strămutarea lui în cătu libertatea dărené ilusoria? Fi-va ore cauza ce o spunu dumneșeu adică pentru înlesnirea binulu, se ca se nu devie țeranulu nomadu? Dar greutățile fiscalu erau ele ca ale imperiulu Român în cei din urmă timpii ai existenței sale? Ce felu? țeranulu român este elu ore de natura lui vagabond se din potrivă acela ce se deslipesce mai cu greu de vatra lui? Si fiind că nu voii se respundeși se se spu eu cauza; e căci și eu amu fostu, din tată în fiu, boieru de moșia;

De și Boierii înțeleseseră care o se fia viitorulu proprietății teritoriale daru nu fură capabili se sacrifice ceva dia prezente pentru viitoru; pentru omeni cari nu fuseseră nici uă datu cultivatori, cari nu sciau ce se facă cu proprietatea liberă a nu mai avea clăcași era d'a se stinge, d'a săraci. Ei se puseră daru la lucru ca nise pricepuți și-și făcură uă parte așia de bunică pentru timpurile acele în reciprocile datorie cătu în creșură prudente d'a lua mesuri ca nu cum-va clăcașii se se lipsescă chiaru de căminurile părinților lor și se fugă; și se nu diceși că sunt presupunerii bene-vole. Ei amu păditu ca militarulu cordonulu Dunării și sciu că rolulu nostru era mai multu ca se oprim emigrațiunea țeranilor peste Dunăre de cătu se oprim pe Turci se trecă dinocoi, și sciu că cu totă paza marginile Dunărie serbeșci sunt populate cu Românii fugiti de clăca.

Daru se lăsemu Regulamentulu și Boierii ce l'au făcutu. Fericitul Mitropolit Neofitu le a cântat, și unu-a și celorl-lalți vecinica pomenire.

Amu ajunsu acum la starea prezintă a clăcașilor și suntem față în față cu legea Principelui Stirbei elaborată de d. Arsaki, nu ca Boieru, ci ca unu omu de stat, ca omu învețat ca omu ce vine se îndrepleze greșelele negiobilor și ne-invățătoru boierii ce au compromis proprietatea în regulamêntu, vine în fine cu principiile proprietății alodială. ca se le aplicu în totă rigorea lor și săsigura îmbogățitorea libertate a proprietății și calicătorea libertate a braciilor în sdrênțe ale țeranilor. De ce daru ve îngrijii bunii proprietari! Voi trebuie se fi siguri că ori cine ar fi chiamat a da o soluțiune cestiunii clăcașilor nu poțe se facă într'altu-felu de cătu se éca cea-a ce a croit Duulu Termu alu proprietății române, d. Arsake, și prin urmăre scutiți acum de ori ce temere puteți accepta până la no. viitoru, spre a sci bine ce a croit acestu îndreptătoru alu pravilei pământulu.

Ion Brătianu.

BULETINLU PARLAMENTARU.

Sedința de la 11 Aprilu 1864.

În această ședință s'a terminat desbaterea proipectulu de lege pentru

organizarea judecătorească. În scopul d'a se face dreptate, adică de a se da fie cărui acia ce este alu lui, s'a făcutu și organizarea judecătorească care nu este altu de cătu a crea ș'a combina tôte părțile câte sunt trebnilorie pentru ca cu dănsule, ca cu nisece instrumente, se se pôtă dobândi scopul acest dorit. Dacă până acumu cu toțil neam plânsu ca nu avem dreptate în țără, p'cina de unde isvora acestu reu vine în mare parte de la instrumentele care nu erău atât de bine organizate câtu se conrespudă pe deplinu la asceptarea noastră, la sopul pentru care au fostu create. Uă mai bună organizare a acestor instrumente, uă adăogire de nooe runguri a căroru lipsă aduce smintelă în funcționarea întregu-lui corp alu justiciei, este acea-a ce caracterisase mai cu osebite noua organizare judecătorească.

Părțile din care se compune întregul corp alu nooei organizări judecătorești sunt judecătorii de pace care dau cărți de judecată sau de pace, judecătorii de județe care dau sentințele, juriul care în materii criminale spune dacă cutare omu este vinovat sau nu, judecătorii comerciali care ieu parte la tôte afacerile diatre comercianți, Curțele de apelu sare dau otărări definitive și, în fine, Curtea de Casație care otărăsece otriciându seu întârându otărările date și privilegese nu numai pădirea legilor și dréptelor aplicare, daru și pe toți agentii insercinați cu această mare misiune.

Organizarea judecătorească cuprinde în capitolul 1 marele principiu alu deosebirei celoru trei mari puteri ale Statului, așa cumu se află prescrișu în Convențiune: puterea legislativă, puterea esesutivă și puterea judiciară. De multu a disu Montesquieu că „totul uă fi perdutu cându acelaș omu aru exercita aceste trei puteri, acea-a de a face legile, acea-a de a esecuta rezoluțiunile publice și acea-a de a judeca crimale seu p'cinele diatre omeni.“ Amu vedetu cătu a fostu de reu cându Domniul din Fanaru întruneh în mână lor aceste puteri, scimă cu toțil câte amu suferitu cându aceaș rendueș a fostu statornicită în totu cursul duratei Regulamentului organic: ș'acumu cându puterile suntu cerutu prin actul nostru constituțiv se se separate, vedem bine cătu este de reu cându agentii puterilor, din firea loru destinate a fi separate suntu, și în legislativă și în administrație și în magistratură. Incompatibilitatea între agentii acestor trei deosebibile puteri s'a cerutu și s'a ascernutu de Adunarea legislativă într'uă lege făcută de dânsa, daru ne sancționată și ne promulgată încă de puterea esecutivă.

Sevonându încă udată acestu vicu care s'a incubatu ca și vermele în rădăcina plantei, la rădăcina arborelui cu trei ramuri cu care simbolisăm puterea publică din România, nu putem să se trecem cu vederea contradicțiunea monstruase în care au cădu autorii legii organizării judecătorești, cumu și însași Adunarea legislativă care o au debătutu și priimitu. În adevêru, ce felu de separațiune s'a introdusu între puterile publice cându s'a priimitu art. 1, care dice că justicia se va da în numele Domnului și art. 4 că toți funcționarii judecătorești se voru numi și iutari de Domn. Ce felu de independență judecătorească aru fi fostu acea-a dacă s'ar fi priimitu și propunerea guvernului ca judecătorul, intrându în funcțiune, se adoga la juremântul ce are a face și cuvintele că va fi credinciosu Domnului.

Daru în articolele 1 și 4 ale legii de organizare judecătorească nu vedem numai amestecul puterilor chiar la capul lor, ci și uă lovitură de mörte dată marelui principiu de suveranitate și de putere, care alcătuiesc astăzi temeliea cea mai ne cliintă a so-

cietăților moderne, „Administrațiunea justiciei,“ dice d. Henry Celliez „adecă atribuțiunea seu conservăriunea fie căreia cetățenu de lucrul ce legiutu este alu lui, este unu atributu eseciale alu suveranității; numai singuru suveranul are puterea de a face legea, de a o esecuta și de a sili pe cetățenu ca se o esecute. Ci apoi, poporul este singuru suveranu; tötă dreptatea trebe se p'cedă dela popor.“ Acesta este principul care s'a lovitu priimituș ca dreptatea se se dea în numele domnului, ca judecătorul se fie numit de Domn. Când în însași Rusia suntu judecători pe care-i numesce poporul, apoi ore cuvine se că în România se i numescu pe toți Domnului?

Domnul are se numesca judecătorul. Acesta este dispozițiunea generală din capitolul 1; în capitolul 2 se organizase judecătorii de plăși, în alu 3 judecătorii de județe, în alu 4 justiția comercială, în alu 5 Curțele de apelu, în alu 6 Curțile și jurații, în alu 7 ministeriul publicu, în alu 8 greș și ceilalți agentii judecătorești, în alu 9 recusațiunea judecătorilor de plăși, a judecătorilor și greșierilor de la Tribunale și Curți, în alu 10 admisibilitatea și înaintarea în funcțiunile judecătorești. Aicea s'a pus articulu că de acumu înainte numai doctorii și licenciții în dreptu potu se fi numiți judecători. D. D. Visescu, Iorgu Ghica, a combătutu această dispoziție salutară, ca una ce garantésă sciința și capacitatea în acei chemați a ne da dreptatea; insee d. Costaforu a susținutu-o cu multu succesu și Adunarea a încuviințatu-o, dându în art. 172 invoirea ca de o camu-dat și până se va iumulți numărul persónelor cu deplome în dreptu se se pôtă priimi în posturi persónale care voru fi avându 12 ani de serviciu sau celu puț nu 3 ani în funcțiuni mai inalte.

Capitolul alu 11 se începe cu declararea inamovibilității la toți membrii Curților de apelu; insee Adunarea a amânatu punerea în lucrare acestui principiu de independență până peste 6 ani de la promulgarea legii. Dupe aceea vine capitolul 12 despre ordinea ședințelor, alu 13 despre introducerea și instrucțiunea causelor, 14 despre incompatibilitatea, disciplina și revisuirea judecătorilor, 15 despre congedii și vacanții și în fine 16 abrogarea legilor vechi atingătoare de materiile cuprinse în această nouă lege, și alu 17 despre încetarea Curților criminale.

Statul justiciei s'a priimitu de Adunare dupe cumu urmésă:

	Pe lună.		
	Clasa I.	clasa II.	clasa III.
Judecătorul.	600	500	450
Adjunctul.	450	350	300
Greșierul.	400	300	250
Fie care copist.	250	200	150
Fie care aprod.	150	100	80
B. Judecăt. de județe:			
Președintele.	1200	1000	
Vice președintele.	1000	1000	
Judecătorul.	900	800	
Jud. de instrucțiune.	1000	900	
Supleantul.	700	600	
Procurorul.	1000	900	
Substitutul.	700	600	
Capul portăreilor.	500	450	
Unu portărel.	450	400	
C. Curțele de apelu.			
Președintele.	2400	2000	
Judecătorul.	2000	1600	
Supleantul.	1400	1200	
Procurorul.	2000	1600	
Substitutul.	1000	900	
Capul portăreilor.	700	600	
Unu portărel.	650	500	

Dupe terminarea acestei legi, mai multu onorabili deputați au cerutu ca se p'cedă la votarea ei în totale; insee d. ministru ad-interim s'a improvititu fără ca se fi pățutu da vre unu cuvêntu plausibile pentru această ciudată conduită. Sperăm că la discuțiunea generală nu va reveni cu ob-

servațiuni gramaticale asupra unor frase care se paru domniei sale, cumu însu și dice, ciudate; insee care în adevêru erău cele mai naturale și mai lesne de înțelesu.

Redicându-se ședința, d. Dimitrie Ghica a propusu ca Adunarea se fie ședință și în ziua de Duminica Florilor, ca se se id în desbatere proiectul de lege rurale. Nu scim pentru ce atăta p'pire. Au nu scim d. Dim. Ghica vorba Românilu că cine se p'pescse se p'arlescu? O scie, de bună sêmă; daru se vede că a voit se nu se începă desbaterea costiumei rurale în cea d'antêiu și a septămănei patimilor, mai alesu cu acea și s'a întemplat se fie a 13 a lunei, uă cifră fatală! D. primu ministru refusându a veni la ședință și chiar în ziua de Flori, Adunarea a otărātu ședința publică pe luni, 13 Aprilie. Amu avutu noi, cestu de la 1848 unu 13 Septembrie, factu cerul ca se nu mai avem și unu 13 Aprilie. I. I.

Despre tribunalul civilu Ilfov secțiunea III. (Vezi No. de ieri).

Aci se isca partea imorală a tabloulu, procederea criminală a funcționarilor, uă sumă de interese sunt în joc pe fi care și la secțiunea III, unuia i se vinde casa; celalaltu voiesce a o vinde de bună vuid câtu mai în grabă pentru ca se impaca pre usurariul care lu-a împrumutatu la nevoi și acumu la termen ilu sugrumă; altutu stăruiesce ca se se înființeze secestru câtu mai neintârziat pînă se nu p'rișă de seire debitorul neonest și înșelătoru cari a alegatu la buna voință a împrumutătorulu cându a avutu nevoi și acumu umblă se-și înștrănește starea fraudulosu. Mai încole, uă sermană femeia, muma a cinei copii, plânge în pretoriu rugându-se cu milă a se ardica secestru de pe casele-i proprie, secestru pus de creditorul bărbatulu desfrământu care și-a p'rișitu femeia și copii și a căduți în grele datorie trădându fideitatea conjugale și amoră p'rintesă. Acolo mai în fundul salei unu bietu moșnegu țeranu vine regulat de la 9 ore de dimineță, șede pînă la trei, apoi se duce și a doua-și începe éraš cu a făcutu în p'ediu; elu a venit cale de doue trei poste pe jos ca se cêră la tribunalu întărarea unu acti pe care în vanu ilu adastă de uă septemână.

În această luptă a intereselor care decurge din cea peste mesură însărcinare a tribunalulu, victoria va fi a celui mai dibaci, a celui ce va striga mai tare, a celui ce va sci se corumpă moralitatea scriitorulu seu se surprindă consciința judecătorulu. P'acelu moșnegu, p'acea femeia sermană pe cari nu-i ascultă nimeni, i-a observatu deja unu omu cufetiătoru, cu plămâni puterici, dêru cu moralitate șubredă; aci avocatul, aci mijlocitorul la felu de întreprinderi se apropie cu unu aeru de familiaritate de judecătoru seu de greșieru, le spune ce-va la urechiă, apoi le întinde mâna amicalmiute și funcționariulu îi respunde de multe ori numai din delicatetiș. Dup'acea-a intră în vorbă, ca din întâmplare cu moșnegulu seu cu femeia, îi întrebă de păsurile lor, le promite a totu-puținele, cumu dice, ajutoriu alu seu, le smulge câtu pôte mai multu, se insinuesce pe lângă judecătoru și le seversesce afacerea lor. Altulu devine obositoru prin nemesurata sea stăruință, unu alu treilea da meșe de prevaricațiune și seversesce unu faptu criminalu implicându totu de uă dată și pe funcționari.

Nu scim decât funcționari tribunalelu secțiunea III-a, începându de la președinte și pînă la copist, de cându s'a înființatu tribunalulu și pînă astă-și, au căduți veri uă dată în tentațiunea corupțiunii; eu unulu n'asiu pute se amu uă atare sciință de câtu numai în urma unei sentințe judecătorești, éru decât aș ave celu mai micu cuvêntu temeinicu de propusu, eu singuru i-aș denunța. Cu tôte acestea faptul este cu puțință și de acea-a credu de a mea datoră alu face cunoscutu spre a întem-

pina reulu, aretându că mersul față alu lucrurilor conduse la corupțiune sunt departe d'a o justifica; nu eu voi fi acelu-a care va aproba veru-uă dată abateră funcționarilor din ale loru datorie, seu care se va areta indulgent către unu funcționariu abatutu. Sciu că virtuțile cationiane sunt rare în timpurile nôstre și cu a nôstră educațiune moscenită din trecut, vedu prepartiu și-i esplicu causele ca se neputem feri de ea.

Interesele cele mai seriore suferă din cauza întârziării ce întâmpină lucrările secțiunii III, căci, de și este enormu numărul hârtielor ce se lucră, precumu se probă prin mai susu aretatele cifre, totu-și nu s'a pututu mulțami tôte drepturile, tôte reslamățiunile. În luna lui Martiu amu găsitu cereri de secestru data în Octombrie anul trecut și remase nelucrate. Cu tôte acestea ce pôte fi mai urgente decât unu secestru? Amu găsitu acte de vânzare depuse spre legalisare de patru și de cinci luni și încă nelegalisate. Cumu s'a întemplat de au remasu aceste acte așa de inapoiate de ore-ce alte intrate multu mai în urmă și-au luat legalele lor cursu? Acesta se esplică prin stăruința și influința causășilor. Celu ce a făcutu gură la tribunal, celu ce a înfiritu pre judecătoru seu pre greșieru cu felu de moduri, acelu-a și-a terminatu lucrarea și a plecatu mulțamit; éru omulu celu necunoscutu, femeia sermană care nu pôte vorbi, țeranulu pre care nu-lu bagă nimeni în sêmă, rabdă, interesele lor se periclită și fiindu-că sunt omeni necunoscuți și cu nici uă pondere în societate, tânguirile lor n'au n'el unu resunetu și nici n'ajungu la cabinetulu ministriulu.

Acestă împrejurare esplică unu fenomen care urmésă neapertu a se ivi de câte ori dreptatea va fi dréptă și egale pentru toți la tribunalu secțiunea III-a atunci interesele celor mai puternici și mai influenți suferă d'ua potrivă cu a celor mai necunoscuți. Cei dantei insee o se strige acumu mai multu de câtu altă dată și astufel se esplică cumu se potu ivi nu mai multe plângeru, ci plângeru mai resonătoare tocmai cându tribunalulu va fi mai nepărtinitoru. Și éra-și tocmai cându tribunalulu va fi în nisece asemine condițiuni, atunci cată se lucră mai puțin și se mergă mai încet, pentru că lucră cu mai multă atențiune și scumpețate, și așa ne aflăm în fața unu rezultatu anormalu. Magistratii cel mai consciințioși, cei mai imparțiali al secțiunii III suntu acei cari voru nemulțami mai multă lume și voru da ocaziune de mai mare critică, celu mai bun funcționariu mergendu la acea secțiune n'are altă perspectivă de câtu de a se corumpe de va fi slabu, seu d'a trece de prostu și necapabile de va fi consciințiosu.

Uă asemenea stare de lucruri pe lângă această că este perturbatoriă celor mai mari interese ale cetățenilor, este totu de uă dată și corupțiunea integrității magistratulu. Și efectulu devenind la rindulu seu cauza, corupțiunea magistratulu va întreprine într'uă prostă stare tribunalulu. Acestă stare cată prin urmare se deștepte seriorea atențiune a guvernulu, cu gâtătu mai multu cu câtu pre fiă care anu se face din ce în ce mai rea, și această pentru cuvêntulu prea simplu că lucrările tribunalelu se înulfescu pe fiă care anu în proporțiune cu dezvoltarea transacțiunilor. Îmbunătățirea insee, sau ca se dicu mai bine îndreptarea nu se face nici prin adrese nici prin ordinu. Uă mai de aproape cunoscișă a a atribuțiunilor secțiunii III pôte convinge pre veri cine că adresele cele mai înțelepte, ordinea cele mai aspre, decât mai pôte fi vorba astă-și de ordinu adrese unu judecatorie, voru remâne ne puse în lucrare, pentru că cei chemați a le esecuta nu se potu lupta cu imposibilitatea. Éru cine cunosce p'acelu tribunale nu numai din aușite imi va concede că viu-i stă în însu-și a lui organizațiune, și de va fi sinceru și inteligente va căuta se tăia reulu din rădăcină, adică va propune a i se schimba organizațiunea. Singurul meșu de îndreptare este împărșirea lucrării. Pentru acestu sfârșit ar fi bine de s'ar pôte înființa notariu, mai mult în capitale și în orașele cele mari,

și d'ua camu dată câte unulu de plăși pentru țără. Totu ei aru pute se fiă însărcinați și cu transcripțiunea ipotecelor. Acestă creațiune insee este peste puțință în timpul de faciă; căci nu e de ajunsu pentru această ca camera se voteșe și se o promulge. Fără materiale nimeni nu pôte produce nimic, și pentru instituirea notariatulu la noi ne lipsescu omeni cu cunosce special și întregi de caracteru.

Se lăsăm daru la uă parte această idee care pôte se se realizeze mai târziu, acumu insee stăm în fața imposibilității și se călăm vre unu altu meșu actual-minte mai practic de îndreptare, acestu meșu este prea simplu și pôte că de aceia nu s'a propusu încă.

Atribuțiunile secțiunii III se potu supune supu aste doue idei, legalisări sau darea autenticității actelor; esecutiun și cu mesurile preparatorie. Acestă naturale împărșire a lucrurilor dă firesce ideia d'a împărșii chiaru tribunalulu în doue secțiuni, una însărcinată cu totu felulu de legalisări, éru cea-laltă cu vânzarile silnice și cu secestre.

Într'uă convorbire ce amu avutu odinoră cu unu fostu ministru alu justiciei, bărbatu întregu și gelosu pentru binele publicu, amu avutu onorea a i supune această idee. Ministrulu de atunci o aprobă imi întâmpină insee, că creațiunea unei sub secțiuni a secțiunii III este peste puțință din cauza reducțiunilor făcute bugetulu de către Cameră. Astă-și vinu și faci totu aceia-și propunere prin canalulu publicu, tăi cu adăogire că e chipu și modu a o realiza fără a încărcă bugetulu.

Este cunoscut că în capitale sunt doue tribunale polițienesti cu atribuțiune d'a judeca cause civili d'ua mică importanță și abaterile polițienesti prevedute de codicele penale. Aceste doue tribunale ar pôte fără nici uă vâtemare se fiă reduse la unulu singuru, și atunci, celu ce aru remâne disponibil ar pôte se se insercineșe cu jumetatea atribuțiunilor secțiunii III ca uă a IV secțiune civile.

Acesta mi se pare că e singura soluțiune practică a dificultăților ce naseu din acumulațiunea lucrurilor la secțiunea III, înlesnirile și avantajele îi suntu învederate și de acea-a me abțin d'a o mai însoți cu alte lămuriri.

G. P. Bacalogu.

LOTERIA ÎN FAVOAREA POLONILORU.

Trasă la 12 Aprilu. Faciă cu dd. doctorele Gluck, Gradovic, George Crezeanu, Al. Sichelnu, Dimitrie Cologlu, Al. Const. Golescu, Colonelu Adrianu, Winterhalder, doctorele în dreptu Vernescu, Const. Ciocărlanu, Tim. Paleologu, D. Roscovski etc. etc.

Au câștigat următoarele numere:

biletul.	câștigat	obiectul No.
555	câștigat	obiectul No. 6.
		nu scim cine are acestu biletu.
675		No. 4.
		d. Iorgu Cantacozino.
565		No. 7.
		d. A. Halfon.
587		No. 12.
		d. Ecaterina Suzo.
449		No. 10.
		d. Nicu Mavrocordat.
886		No. 1.
		(Nu se scie.)
24		No. 3.
		d. Anica I. Suzo.
922		No. 8.
		d. Hillel.
261		No. 2.
		(nu se scie.)
636		No. 9.
		d. Ion Ghica
964		No. 11.
		d. Zizeos.
42		No. 5.
		d. Ion Șărbănescu.

Domni cari au câștigat obiectele sunt rugați a trimite biletele d-lor la domnul doctorele Gluck, calea Primăvara No. 26 spre a primi obiectulu câștigatu.

OFERTA pentru înființarea unu Pensionatu Român — polyglotto — comercial preparatoriu — la Lipsca. Condițiunile foarte favorabile pentru scululu usualu alu institutulu se potu afla la magasia d. G. St. Coemzopolo, din lipscani, seu în strada Pescăria vechiă, No. 5, josu, la stradă, apartamentulu alu 4-lea, aproape de otelulu „Londra.“

de arendat Proprietatea SILIȘTEA COTORCA din Isalomița, lângă Urziceni, cumpărate la mezuț de sub-scris se dă cu arendă cu începere pe la sf. George acestui an. Doritorii se pot adresa la locuința actuală proprietarului ulița Herăstrău, casa Herălambea, vis-a-vi de D. Iancu Samurcaș. Sublocotenentul Theodor C. Văcărescu. No. 410 4 2d.

de inkiriati un Bilerdă in Cafe neoaia lui Mihalache Ghica Doritorii se pot adresa in tote zile la sub-semnatul in numita Cafenea Dimitrie Zamfiropolu No. 408 3 2d.

de arendat de la sf. George vitiloru hana dupa moșia Crucea de piatră ce este pe drumu Giurgiuului, chiar la jumătatea drumului, cu 7 încăperi, birtu, cafenea, cârciumă, și băcănie. Doritorii ce voru voi să vie chiar acolo la sub-scrisul arendașului moșii. No. 374. 5 dr. N. Andreioviici.

O Damă Englesă. Kroitorăși fină de Rochi și Marșendărie, cum și de tot felul de Haine pentru copii; prețurile moderate. A se adresa in piața sf. Antonii, strada Șerban-Vodă, alături cu biserică sf. Ión nou. No. 5 No. 257 15 2z

de vinzare Unu fatonă nou neumblat, fason modernă, solidă și de o eleganță mare, este de vânzare cu prețului chiar după factură Doritorii se pot adresa la D-lu Mallă, mahalaoa Luterană No. 7 ulu casei, de la orele 2 pînă la 5 in tote zilele. No. 359. 5

Spre stiinta Publică

Sub semnatul se recomandă pentru stiinta următoare: A face ca apa din izvore, fie cheru in vai să se rădice cu 6 stejeni mai sus, spre a servi la ori ce trebuință. A face, ca in 3 minute, apa din Dimbovița in capitală să se potă pune in sacale limpede curată; A sădi vie și butași asflui in citu să crească de 5 ori mai mari de cum crește in Rumânia; A face ca un om singur să potă lucra pe vară 10 pogone de vie. Doritorii d'a mă angaja la acestu lucrări să se adrese ze in mahalaoa Stalculușău Krucea de piatră la D. Kostandin Eftime. Agi Sotir Anastasie. (venitū din Erusalimul.) No. 366 5 2d.

de inkiriati Kasa cu doue etage dependențele lor trebuințose, mah. sinții Apostoli celora Verde, a lui Tache Panou No. 45. Doritorii se se înțelegă cu proprietara alu lor. No. 350 12 2z

de vinzare Locul meu ce lam in suburbia sf. Visarion strada Cometului și a Nispiarului, ce dă in calea Herăstrăului, (fosta via Grădișteului) este de vinzare cu stințiu. Doritorii ce voescu a cumpăra se voru adresa la Magazinul de cofetărie al d-lor V. et C. Frații Capșa calea Mogoșoii No. 14. Vasile Capșa. No. 399. 15 2d.

Un june român in etate de 21 ani, ce să practică, mai mult ani Agronomis, se recomandă d-lor Proprietarii și Arendatorii de moșii, și totu odată depuind și recomandărie garanță pentru devotament și serviciu său. Se va adresa la administraținea acestui giarū. No. 378. 2d. 2

Vom Bandwurm heit schmerz u. gefahrlos in 2 Stunden D. BLOCH in WIEN Praterstrasse 42. Consultations brieflich. Arznei versendbar. No 224 10 1 lună

de vinzare prin licitație Locul repozatului Georgie Vasile cei dice și Cokirlă din suburbia Sibiloru, se vinde la Tribunalul Ilfov secția 3, pentru creanța D. Dimitrie Cosocovici. Adjudecăria se va face la 29 ale acesteii luni. No. 394. 6 2d.

de vinzare Locul meu după ulița Târgovești ce este vis-a-vi de D. Holdu, față avindū 100 stinții și 145 lunguli. Doritorii se voru adresa la sub-scrisul, ulița Sculpturii No. casei 12. Irina Apollon. No. 330. 7 2d.

NOUL SI ELEGANTUL MAGASIN de BACANIE

La Munte-Negru

SUB FIRMA

CHIRIAC P. CHIROVIC

Său silitū din tote puterile a se aprovizionă cu tot felul de mezelouri pentru sf. sărbători ale Paștelorū; Precum: Salamū de Verona și de Sibil Jambone (Șiunc fiarte și ne fierte.) Limbi de bivoli de boi și de capră, Mușchiū de Rămătorū și de Vacă Parmasanū, Ementalū, Groyer și Birișcă prăspătă de Brașiovū. Sardine in cutii adevărate de Helierrū Freres, Sardine Rusesci marinată, și Sardine de Lissa și Constantiopolū. Heringi veritabilū de Olanda, și păsraivi de Rusia afumați. Licurini; Unt-de-lemnū de Luca și de Grecia, Măslina dulci, Verdu, de vollo și Obicnuita mică. Muștarū Imperialū și Diaphant. Ciocolatā Imperialū. Lere rușesti adevăratū de Taigan, de mai multe calități cu 16, 18, 20, 24, lei ocaoa. Felurite Licherūri franțuzesci și Chiraso de Olanda, felurite visuri de Bordo, și de Ungaria, Șampanie, Romū de Jemăica, Cogniac și Apentū. Unt-de-lemnū de Italia in tinchele cu ocaoa și cu Butelca. Luminari de steatină cu prețuri forte moderate. Săpun de Hamburg, și săpun de Rufe, cu 3 lei oca Tucheles Engleșesci mari de ocalitate mōle. Tincū pentru învelțore de calitate supra fine, inenū Engleșescū veritabilū de Portlandū. Oleiū de Brașiov de mincare Asemena și Oleiū pentru ȕugăvi, fertū și ne fertuprecumū și mai multe feluri decolori și alte articole trebuințose Casei, cu prețuri moderate. No. 405 2 2d.

ANONS INPORTANT

Sub-semnatul are onore a incunoștința pe finalta nobilime și respectabilul publicū, că se găsește totū d'una in magazinul seū un bogatū asortimentū de articolele următoare: TALETE TABLORU, diferite HERVAZURI HOLEITE, ALBUMURI, INCADRAMINTE pentru portretari mari și mici OGLINZI, fiare PIATURI DE FIER, NECESARI și GEAMANTANE de drumū, TIGARI de HAVANA, HOETE-TABAC HOETE MONAIS HOETE VISITES, HIRTIE DETIGARI de cea mai fină calitate și mai cuosebire diferite OBJEKTE de luca și de înția trebuință. Sub-scrisul promite că se va sili ca și pînă acumū a dobândi încrederea și mulțumirea Onorabililor săi vizitatori prin promptudinea cu care il va servi cu prețuri moderate. Ku acestū ocașie nu lipsese totū d'odată a face cunoștință eā va priimi in cursul verii la fie care două săptămāni HIRTIE DE PIEREȚI forte elegantă și după modurile cele mai noi. ADOLF DEUTSCH. Kalea Mogoșoii No. 23, vis-a-vi de Piințul Scarlat Ghica. No. 406 10 lj.

MORBURILE PIEPTULUI

SIROPŪ de HYOPHOSPHITU de VARŪ

GRIMAULT și C-IE FARMACEUȚI la PARIS

Acestū medicamentū nou forte plăcutū la gustū, unū remediu suveranū pentru tāmăduirea tusei, guturazel catarului, gripei, iritașioneloru pieptului, este asemenea de celū mai bunū efectū pentru itisia (otita). Prin iniurierea sa încetată tusea și transpirașionile de noptea; morbosulū redobîndese rapede sănătatea și puterea. Depozitū la Ilaris a la Feuillede, farmacia Grimault și Comp. La Bucuurescū la farmacia lui A. Stege la Craiova d. Hohl. No.

NOUL MAGASIN

Strada Lipsaniloru No. 25 vis-a-vi de Librăria G. Iónide.

Sub-scrisulă anunțā soșirea unū BOGAT ASORTIMENT DE MARFURI pentru sezonul de primă-vară. MATASARI de totū felulū, ROCHE CONFECTIONATE cu rotund și balton, MANTELE și BOCCLE de totū felulū UM BRELUTE, MATERII in bucași, MOSAMBIC, GASU ȘAMBERI, CRÊPE d'ESPAGNE, MOHAER, DANTELLE, POANTE ȘANTILE și tote necesarielo la toaletă. MATRII de totū felulū, entru bărbași precum și Cămășii fine gata și pînă ollandă fină. Preciuri moderate. No. 333. 10 2d. DEMETRIU POPP

MASINE DE BATŪ PORUMBU

Mal perfecționate din fabrica de Clayton Shuttleworth et. Comp. au soșit la sub-semneșii Valler și Hartman. Agenți generali ai D-lorū Clayton Shuttleworth. Comp. Calea Herăstrău No. 105 No. 397. 8 dr.

CĂDOURI PENTRU PASTE.

La Magazinul de cofetărie alū sub-semnatilorū au ositū acumū unū Mare asortimentū de ouă de dăhăru, de COCOR, de OSŪ DE FILDES, de HOETELAN, de CRISTAL și de CARTONŪ forte elegante, având pe dănele deosebite desenuri, cu prețuri moderate; Asemenea să recomandă și un mare asortimentū de LUMANARI DE CEARA pentru lăște, lucrate lueșosū in fabrica nașională din Bucuurescū a D-lui Heirache Gheorghescu. FRAȚII V. și C. CAIȘA. No. 398. 6 dr.

Piața Teatrului — Casa Török.

M-ME JULIE.

Astădi singurā proprietarā își implinesce o datorie pre-măverei modelele cele mai noi. No. 390. 4 3d.

MAGASIN DE HAINE GATA BARBATEȘTI FRITZ HERFURT.

Podu Mogoșoii, vis-a-vi de Ministerulū de Resbelū No. 10. Recomandă noul asortimentū de Haine gata barbătești pe tru sesonulū de primăvar și vară, după jurnalele cele mai moderne, de Viena, Paris și Londra. No. 393. 6 2z.

SĂPUNŪ-GLICERIN FLUID

Pentru Toaletă

Forțe recomandabilū stătū pentru estinătate cătū și pentru consistenșia avoritoare la curățirea și flexibilitatea peleii, se află in sacone de circa 80 dramuri a 2 lei 10 parale. MARTINOVICI și ASAN. No. 84. 12 1s.

UN ANGLAIS desire donner des leçons d'Anglais. S'adresser à M. Grant vis-a-vis de l'Église Sarindar. No. 309. 8 2z

Anunț important

O vie in Valca Manti, dist. Prahova, plasa Podgorii, ce in trecut se numea a Hăbudănușii, in mărime de dece pogone mari lucrătoare, avindū și tote obiectele trebuințose; obrație de finū și pruni și casă nouă făcută din anulū acesta, se află de vânzare. Doritorii pa a o cumpăra ce potă adresa ori cind la noul seū proprietarū, Strada Primăverei No. 21. Ión Gr. Mavrodollu. No. 400. 4 3d.

de arendat

de la sf. George vitiloru moșia Treștia saū Moșeștii și Nichea, din județu Buzeu. Doritorii se voru areta la sub-scrisulū, hălăluința in Bucuurescū strada Herăstrău No. 55; acestā proprietate este și de vânzare o hănușicū. Kostache Văleanu. No. 278. 18

de vinzare

Mal multū perechi caș de hamū și unulū de călărie sintū de vânzare. Amatoriū să se adrese la administrașia acestui giarū. No. 362. 6 2d.

IMBRACAMINTE BARBATEASCA.

SUB-SCRISULŪ recomandă unū COLECȚIUNE de cele MAI MODERNE IMBRACAMINTE pentru sezonul actualū cu PREȚURI MODERATE. Magazinulū, calea Mogoșoii, hana Filipescu No. 11, peste drum de Ministerulū de Resbelū. No. 375. M. L. ROSENAL. 6 3d.

de inkiriati

casele unde șade d. prefectū Marghilomanū; proprietariulū C. Boroșū se obligă la ori ce reparație. No. 353. 6 3d.

de vinzare

Loculū din dosul caselorū din podu Mogoșoii, proprietatea frașilorū Maiorū Nicolae și Alecsandru Bourchi, se vinde. Doritorii se voru adresa la numișii proprietari. No. 376. 6 2d.

Hotelulū Nașionalū.

(EX CARACAȘI)

Sub-semnatulū antreprenorū alū Hotelulū Nașionalū, la noa întreprindere, de unū asumenes Comerciū, amū fostū sigurū că in scurtū timpū voi ajuinge la acea țintă de unde amū plecutū. Astă-đi cu onore anunțū onorabilei nobilișii, și inaltulū Publicū, voșejori, că drept reconoștință pentru visitele d-lor la stabilimentulū meū, m'am decisu de emū reproduc in hotelū niște prețuri, cu totū moderate, așea in citu amū corajulū d-lor, a vā recomanda, că, este o reproducere cherū de 40% din cele lalte Hoteluri, și cheșurū din prețurile mele pînă astă-đi, cu acestā modificare amū crecutū, că mi voi implini datoria de mulțumire, către onor. Domni Voșejori, ce m'au onoratu și creșū că mă va onora, cu visitele d-lorū, la care im voi implișii datoriā cu activitate. Antreprenor, E. Papadopolu. No. 384. 4 3d.

spre cunoștința publică

Deosebindusā mai multe trupuri, de o miș pogone și de cincū sute, după moșia Bucurari proprietatea Luminășii-sale Prinșii Cleopatri Trubeșoi, să dă in cunoștință ca doritorii de a cumpăra asemenea proprietate fără, nici unū chiriășii, să se adreseze la proprietara, calea Mogoșoii No. 186. No. 342. 16 3z.

Bibliografie.

Cestia PROPRIETATI FUNCARIE tratată din punctulū de vedere practicū soșialū și Nașionalū, impreună cu solușia ei, este a se pun in curand sub presă prin sub-scrișie, cu prețū de un galben broșura pătū inainte; amatoriū se vor indrepta pentru abonare la administrașia acestui giarū, Pasagiutū Român No. 48. No. 372. 10 2d. I. A. Comăneanu.

MASINE AGRICOLE.

AVEM ONOARE DE A RECOMANDA MASINE LOCOMOBILE ȘI DE TRERAT PERFECȚIONATE DE R. HORNSBY et SONS.

Grantham Englitera

ce a primitū in anulū trecutū mai multe medelie, și mai mare numere de prețuri de citu toți alți concurenșii. Asemenea recomandă mașina nōstră de vinturatū, de semănatū, plugurū, fōie transportabile, talumba, țevi de plumbū, și recomandă atelierulū nostru pentru tote lucrurile atinșătoare de arta mecanica, precumū și pentru ori ce reparașii in felulū vaporelorū. LEMAITRE SI BERGMAN. Magasia 42 Podu țirguții d'afară, Atelieru Mahalabā sf. Apostoli. No. 307. 12 3d.

Table with columns for location (București, Craiova, etc.), date (11 April 1864), and meteorological observations (wind direction, temperature, etc.).